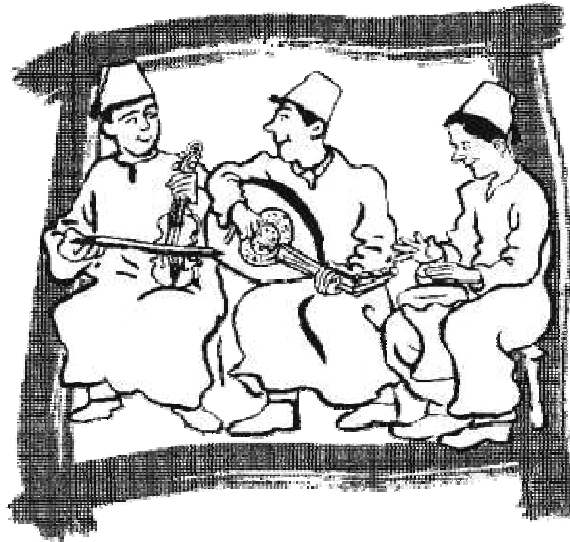

מדינת ישראל
משרד החינוך התרבות והספורט
מינהל החינוך הדתי

מזמור שירה

חלק י'

תוכנית ייחודית לחינוך המוסיקלי בחמ"ד

מדינת ישראל
משרד החינוך התרבות והספורט
מינהל החינוך הדתי

מזמור עֵשִׂיר

חלק י'

נֶשֶׁל הַשָּׁמַח

שירים מן המקורות, תפילה,

מסורת, פיוט

ויצירות מוסיקליות

בכתיבת החוברת השתתפו:

איילה רייכרט - מפקחת ארצית על החינוך המוסיקלי בחמ"ד.

רונית יעקבי - מדריכה ארצית.

לאה אולשר - מלחינה ומעבדת.

אילנה שרגו – מדריכה, כתיבת תווים, תזמור, עריכה גרפית.

מזמור שיר

חלק י'

תכנית ייחודית לחינוך המוסיקלי בחמ"ד

מזמור שיר חלק י' היא תכנית ייחודית בחינוך המוסיקלי אשר נכתבה, נערכה והופקה, במיוחד עבור מוסדות החינוך בחמ"ד. בחוברת זאת, מוגש קובץ של יצירות ושירים מן המקורות: שירי תפילה, מסורת ופיוטים.

"ועתה קחו לי מנגן והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד ה' "... (מלכים ב' פרק ג' פסוק טו). מפסוק זה אנו לומדים את הקשר המתקבל בין המוסיקה להוויה הנבואית. ואנו כאן מבקשים לפתוח לתלמידנו את הצוהר לעולם של הניגון של ישראל סבא.

אמר רבי ישראל ממודז'ץ: "אומרים שקרוב עולם הנגינה אצל עולם התשובה, ואני אומר שעולם הנגינה – הוא עולם התשובה".

הפעם נבחר חומר מוסיקלי, המתבסס על הפסוקים והרעיונות הקשורים לנושא **"ניגון השמחה"**, מתוך רפרטואר מסורתי של ניגונים ושירים יהודיים – ישן לצד חדש.

הקובץ מומלץ ללימודי בשיעורי מוסיקה ובכלל. מן הראוי שכל התלמידים במוסדות החינוך הממלכתיים דתיים והממלכתיים, יכירו את השירים שבתכנית **"ניגון השמחה"**, ובאמצעותם יחזקו ויפנימו את האמונה בקב"ה. חומר מוסיקלי זה יהווה חלק בלתי נפרד מן הרפרטואר בחינוך המוסיקלי, ודרכו ילמדו התלמידים את שפת המוסיקה, מרכיביה והשלכותיה בשירה, בתנועה ובנגינה.

התכנית **"מזמור שיר י'** מושתתת על יסודות מוסיקליים ורקע תוכני יהודי, והכוונה היא, שהשימוש בה יעשה הן ע"י המורה למוסיקה, והן ע"י המורה המחנך/ת, תוך שיתוף פעולה פורה ומפרה ביניהם.

בהצלחה ובהנאה לכולם!

איילה רייכרט

מפקחת ארצית על החינוך המוסיקלי בחמ"ד

הוראות לשימוש בחוברת

חוברת זאת מיועדת למורים למוסיקה ולמורים כוללים וגננות. השימוש בחוברת יעשה ברמות מקצועיות שונות, בהתאם למטרות שונות כמו שיעור, טקס וכד', ובהתאם לרמת הידיעות של התלמידים, שכבת הגיל, והאמצעים הטכניים והלוגיסטיים העומדים לרשות המורה במוסד החינוכי.

הפעילויות המובאות בחוברת זו הן בבחינת הצעות בלבד. הרעיונות המובאים בה מהווים פתח למגוון עשיר של פעילויות נוספות, אשר המורים והתלמידים, כאחד, יכולים להציע ולפתח.

מומלץ לנצל את העקרונות ואת הפעילויות המוצעים בחוברת גם בשירים, שאינם כלולים בה.

החוברת מיועדת לתלמידים בגילאים שונים, וניתן ליישמה בהתאם לרמות העשייה המתאפשרות בכל גיל.

תוכן עניינים

עמ'

מס'

6	ניגון/ אברהם פריד	1.
9	ישמח חתני/ מחבר לא ידוע	2.
11	מרש החתונה / פ. מנדלסון	3.
14	ברית מילה/ מתוך המחזמר "קזבלן"	4.
21	יהי שלום בחילנו	5.
23	ריקוד חסידי /לא ידוע	6.
27	שמחה לארצך / שלמה קרליבך	7.
30	שניים / שלמה ארצי	8.

ו. ניגון

אברהם פריד

Voice

רקע מוסיקלי

על הניגון החסידי אמר רבי ישראל ממודז'יץ:

"אומרים שקרוב עולם הנגינה אצל עולם התשובה, ואני אומר שעולם הנגינה הוא עולם התשובה"

ניגון חסידי הוא למעשה שיר ללא מילים.

הניגון הזה כתוב במודוס "אהבה רבה" המאופיין בדרגה שנייה מונמכת היוצרת סקונדה מוגדלת.

מבנה המודוס $1\frac{1}{2}$ $1\frac{1}{2}$ $1\frac{1}{2}$ $1\frac{1}{2}$ 1 1

בערבית נקרא המודוס הזה חִיג'אז, על שם מחוז "חִיג'אז" שבערב הסעודית.

במוזיקה הערבית כמו בפיוט היהודי, שימש החִיג'אז לשירי אבל וקינה, אך גם לשירי געגוע ורגש גדול.

מבנה

הקדמה – אינסטרומנטאלית

א ב סולן
א ב מקהלה
ג ב' סולן
ג ב' מקהלה

מעבר

א ב סולן
ג ב' סולן

מעבר

א ב - אינסטרומנטאלי
א ב - סולן
ג ב - מקהלה
ג ב - מקהלה

מעבר

ג ב - סולן מקהלה

קודה

חלק ב' - שהוא מעיין פזמון חוזר
מאופיין בהדגשות ובסינקופות.

הצעות לפעילות

1. התלמידים יצביעו בכל פעם שישמעו צלילים מודגשים.
2. הכיתה תתחלק לשניים: קבוצה אחת תקיש את הפעמה בטפיחות על הברכיים וקבוצה שנייה תמחא כף רק בהדגשות.
3. בעת האזנה ליצירה התלמידים ירשמו את המבנה המוסיקלי ויצינו את המבצעים.

4. ריקוד במעגל:

התלמידים יתפקדו למספרי 1 ו-2

בחלק א:

מספרי 1 יצעדו 4 צעדים לכיוון מרכז המעגל,
יבצעו צעד מחיאה לימין וצעד מחיאה לשמאל
יחזרו 4 צעדים לקו המעגל.

כנ"ל מספרי 2

בחלק ב' :

כולם ביחד צעד ימין מחיאה ימין שמאל , שמאל מחיאה שמאל ימין 4 צעדים בסיבוב במקום.

בחלק ג' :

הולכים במעגל וקופצים בהדגשות.

במעברים, בהקדמה ובקודה עומדים ומוחאים כפיים.

הצעה לתזמור בכיתה :

Score for Voice, Soprano Recorder (S. Rec.), and Glockenspiel (Glk.).

Measure 1: Voice: $\dot{\bar{a}} - \dot{\bar{a}}...$

Measure 5: S. Rec. and Glk. enter with a rhythmic pattern.

Measure 9: S. Rec. and Glk. continue the pattern.

Measure 14: S. Rec. and Glk. continue the pattern. *Go To Measure 10*

2. ישמח חתני

מחבר לא ידוע

Voice

שם-דו-א את-מ כה-בר שא-י ני-מו-א הל-בק ני-ת-ה מה-יש

בו-בי-ס יה-יה גה-צ-ו גן-מ מור-לש-ו מור-לג בן-ל-ות-א-ת תו-או-אר-י-ו

בְּקֶהֱל אֲמוֹנִי
מֵאֵת יְיָ

יִשְׁמַח חֲתָנִי
יִשָּׂא בְרָכָה

מִגֵּן וְצִנָּה יִהְיֶה סְבִיבוֹ
לְגִמּוֹר וְלִשְׁמֹר דְּרָכָי יְיָ

שְׂדֵי יִמְלֵא תַאֲנוֹת לְבוֹ
וַיָּאֵר אוֹתוֹ וַיִּיָּשֶׁר נְתִיבוֹ

בְּקֶהֱל אֲמוֹנִי
מֵאֵת יְיָ

יִשְׁמַח חֲתָנִי
יִשָּׂא בְרָכָה

וַיִּסַּע בְּכָל עֵת כְּנָהֵר שְׁלוֹמוֹת
יִזְכֶּה וַיִּרְאֶה יְשׁוּעַת יְיָ

לְרֹאשׁוֹ יִצְנָה בְּרָכוֹת עֲצוֹמוֹת
בֹּא יְבֵא בְרָנָה נוֹשֵׂא אֲלוֹמוֹת

בְּקֶהֱל אֲמוֹנִי
מֵאֵת יְיָ

יִשְׁמַח חֲתָנִי
יִשָּׂא בְרָכָה

פיוט קצר זה מוכר ומושר בכל המסורות המזרחיות בשמחת החתונה. בקהילות רבות מושר השיר בעת שהחתן עולה לקרוא בתורה בשבת חתן.

בפיוט קצר זה מבקשים הסובבים מה' לעטוף את החתן בברכות שיגנו עליו ויצליחו את דרכו המזומנת לו.

חלק מן הברכות שאובות מפסוקים שבמקורם הם לשונות נחמה וברכה שניתנו לעם ישראל, וכאן ממקדים אותם קרואי השמחה אל ראש החתן, ששמחתו, כאמור בפזמון החוזר, מתחוללת בתוך קהל אמוני ישראל.

מבנה

פתיחה - כלי הקשה, ואחר כך מצטרפות גיטרות חשמליות.

המלודיה נבנית בתוך קווינטה מינורית - פה דיאז – סול-לה-סי במול-דו

המלודיה מתחלקת לשני משפטי פתיחה זהים ומשפט אחד סוגר.

משפטי הפתיחה מתחילים בחזרה שלוש פעמים על הצליל **ד'** שיוצר סממן רציטבני ואח"כ המלודייה יורדת.

והמשפט הסוגר מתחיל בעליה ב-4 סקונדות ויורד לטוניקה.
ישנו דיאלוג בין הקול לכלי.
מעניין לשמוע את החיקוי והאלתור של הכלים במעברים המוסיקליים.

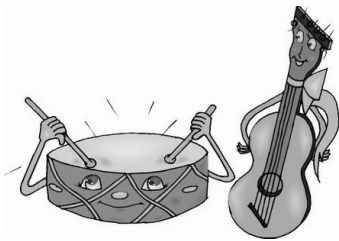
הצעות לפעילות

1. התלמידים ימצאו את הצליל שחוזר על עצמו : **ד'** ויסמנו אותו בתווים.
2. התלמידים ימצאו את הצליל הנמוך ביותר. זאת הזדמנות ללמד טון מוביל שהוא סקונדה קטנה, לעומת הסיום המיקסולידי של פה-סול - סקונדה גדולה. אפשר להביא דוגמאות נוספות מתוך הרפרטואר הנלמד.
3. התלמידים ימצאו מלודיה עולה סול-לה-סי-דו ויסמנו גם אותה.
4. הכיתה תתחלק לשלוש קבוצות :

קבוצה א' תלווה את הצליל ד' במחיאית כף

קבוצה ב' את הצליל פה ברקיעה

קבוצה ג' תנגן את המלודיה העולה

אפשר להוסיף לוי בדרכות :
דום טקטק דום טק * 3 פעמים
דום דום טק כף

הצעה לתזמור בכיתה :

5

Voice

Soprano Recorder

Glockenspiel

Bass Drum

5

S. Rec.

Glk.

B. Dr.

שם-דו-א-א-מ-כה-בר-שא-י-ני-מו-א-הל-בק-ני-ת-ה-מח-יש

בו-בי-ס-יה-יה-נה-צ-ו-גן-מ-בו-ל-ות-א-ת-לא-מ-י-די-ש

שם-דו-א-כי-דר-מור-לש-ו-מור-לג-בו-תי-ג-שר-וי-תו-או-אר-י-ו

3. מַרְשׁ הַחַתּוּנָה

פליקס מנדלסון

WEDDING MARCH

Felix Mendelssohn-Bartholdy

Piano

רקע ליצירה

"מרש החתונה" של פליקס מנדלסון הוא חלק מיצירתו הנודעת "חלום ליל קיץ" לפי מחזהו של ויליאם שייקספיר.

2. התלמידים ישירו את הנושא **א'** בשפת הקצב.

2

18

4. מזמורי ברית מילה

מתוך המחזמר "קזבלן"

מילים: חיים חפר

לחן: דובי זלצר

Voice

י - ב - אל - ר - יש - ב - זה - של - ו - נו - ל - חי - ב - לום - ש - הי

אל - ר - יש - ב - זה - של - ו - נו - ל - חי - ב - לום - ש - הי

אל - ר - יש - ב - זה - של - ו - נו - ל - חי - ב - לום - ש - הי

אל - ר - יש - ב - זה - של - ו - נו - ל - חי - ב - לום - ש - הי

אל - ר - יש - ב - זה - של - ו - נו - ל - חי - ב - לום - ש - הי

אל - ר - יש - ב - זה - של - ו - נו - ל - חי - ב - לום - ש - הי

אל - ר - יש - ב - זה - של - ו - נו - ל - חי - ב - לום - ש - הי

אל - ר - יש - ב - זה - של - ו - נו - ל - חי - ב - לום - ש - הי

אל - ר - יש - ב - זה - של - ו - נו - ל - חי - ב - לום - ש - הי

יהי שלום בחילנו
ושלוח בישראל
בימיו יבוא גואל

יגל גילה אחר גילה
ויזכהו בברית מילה
אה אה...

זה הילד בני
יהיה כחוט שני
בסימן טוב כגן רטוב
(בסימן טוב כגן רטוב)
אה אה...

Soprano

Tenor

ברית-ה לאך - מ הו - י - ל - א
הו - י - ל - א - ל - סא - כ - ה זה

S

T

...ע - גי - י לום - ש - ו
...בו - לי - ע גן - י הוא

S

T

אם צבעו ירוק יהיה גברא רבא
...אה
אם צבעו זהב יהיה מהר אבא
...אה
אם צבעו כחול ייצא לתרבות רעה
(זה לא...)

זה הכסא לאליהו
(אליהו מלאך הברית)
זה הכסא לאליהו
(אליהו כורת הברית)

ברוכים אתם
(ברוכים אתם)
ברוכים אתם קהל אמוני
(ברוכים אתם קהל אמוני)

יגל גילה אחר גילה
ויזכהו בברית מילה
...אה

Voice

הל מו די י זק ח אל ר יש שמע
 5 זה ה ל ד י ה תו ב ר י ל כה ז אה
 9 אה תו או רך ב י אל גו ה אך מל
 13 אה ייה דול ג טן ק ה זה
 17 ייה דול ג טן ק ה זה
 21 ייה דול ג טן ק ה זה
 25 ייה דול ג טן ק ה זה

שמע ישראל חזק ידי מוהל
 (שמע ישראל חזק ידי מוהל)

יום המילה
 הנה נהללה

הילד הזה זכה לבריתו
 אביו ואימו יראו חופתו
 ...אה

מלאך הגואל יברך אותו
 יזכה לחזות בנועם השם
 ...אה

זה הקטן גדול יהיה...

רקע כללי

חיים חפר כתב את השיר על פי הפיוט "יהי שלום בחילנו" ומבטא את ההווי הספרדי העממי המהול גם בהומור.

זוהי יצירה אופראית בסגנון יהדות ספרד, המאופיינת בגיוון רחב של ביצועים ווקאליים: סולן, סולנית מקהלת נשים, מקהלת גברים ומקהלה מעורבת.

היצירה בנויה מחילופים מהירים של נושאים מוסיקליים חדשים, חוץ מהסוף, שרק בו יש חזרה והדגשה על הטקסט: "זה הקטן גדול יהיה".

הצעות לפעילות

1. התלמידים יכתבו את סדר המבצעים: סולן, סולנית מקהלת נשים, מקהלת גברים וביחד.
 2. ייבחרו סולן וסולנית. תוך כדי האזנה יקום כל אחד בתורו לדוגמה: הסולן יקום בעת שירת הגבר, הסולנית בעת שירת האישה וכן הלאה.
 3. התלמידים ישירו ויציגו על פי אותם התפקידים מהסעיף הקודם.
 4. היצירה כתובה במשקל שש שמיניות, למעט קטעי הרציטטיב וחילוף למשקל זוגי ב- "שמע ישראל".
- בכל פעם שהתלמידים יאזינו לקטעים במשקל 6/8 הם יבצעו אוסטינטו בן שתי תיבות של קולות גוף:
- בפעמה הראשונה - רקיעה, בשנייה - טפיחה על הברך, בשלישית - מחיאה וברביעית - אצבע צרידה.
- הצעה לתזמור בכיתה:

יהי שלום בחילנו
ושלוח בישראל
בימיו יבוא גואל ...

The musical score is written for five parts: Voice, Soprano Recorder, Glockenspiel, Violin (V.), and Soprano Recorder (S. Rec.). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 6/8. The score is divided into four systems, each starting with a measure number (5, 9, 13, 17). The Voice part has lyrics written below the notes. The Glockenspiel part consists of chords. The Violin and Soprano Recorder parts have melodic lines with some rests.

המשך ברית מילה

2
22

המשך ברית מילה

V.

S. Rec.

Glk.

25

V.

S. Rec.

25

Glk.

29

V.

S. Rec.

Glk.

29

pp

זה הכסא לאליהו - (אליהו מלאך הברית)
זה הכסא לאליהו - (אליהו כורת הברית):

Soprano

Tenor

מטלופון וחלילית

8

8

8

9

S

T

9

מטל. חל

שמע ישראל חזק ידי מוהל...:

Voice

Soprano Recorder

Glockenspiel

5

S. Rec.

Glk.

9

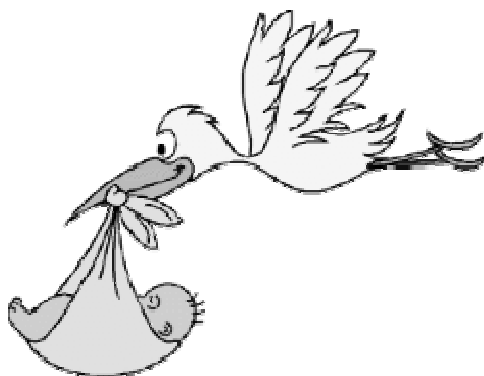
S. Rec.

Glk.

13

S. Rec.

Glk.

המשך :

זה הקטן גדול יהיה...

17

17 זה טן - ק - ה זה דול - יה - יה זה טן - ק - ה ג - דול - יה - יה

S. Rec.

17

Glk.

21

21 זה טן - ק - ה דול - יה - יה זה טן - ק - ה ג - דול - יה - יה

S. Rec.

21

Glk.

25

25 זה טן - ק - ה ג - דול - יה - יה זה טן - ק - ה ג - דול - יה - יה

S. Rec.

25

Glk.

5. יהי שלום בחילנו

Voice

אל - ר - יש - ב - לווה - ש - ו
 נו - ל - חי - ב לום - ש - הי - י
 5 מן - א - אל - גו - ה - בוא - י - מיו - י - ב - נו - ל - בא - בן טוב מן - סי - ב
 1. 2.

וְשָׁלוֹם בְּיִשְׂרָאֵל	יְהִי שְׁלוֹם בְּחִילָנוּ
בְּיָמָיו יָבֹא הַגּוֹאֵל :	בְּסִימָן טוֹב בֶּן בָּא לָנוּ
בְּצֵל שְׂדֵי יִתְלוֹנָן	הַיֵּלֶד יְהִי רַעְיוֹן
יֵאֱלֹף דָּת לְכָל שׂוֹאֵל :	וּבִתְרוֹכָה אֵז יִתְבּוֹנָן
זָמַן חַיֵּיו יְהִי אֶרֶץ	וּמִקּוּרוֹ יְהִי בָרוּךְ
וְזָבְחוֹ לֹא יִתְגָּאֵל :	וְשִׁלְחָנוֹ יְהִי עָרוּךְ
אֲשֶׁר יִגְדֹּל יְהִי גֵבֶר	שְׁמוֹ יֵצֵא בְּכָל עֶבֶר
יְהִי בְדוּרוֹ כְּשִׁמּוֹאֵל :	וּלְיִרְאֵי אֵל יְהִי חֵבֶר
יְהִי דָשׁוֹן בְּכָל טוֹבָה	עַדִּי זָקְנָה וְגַם שִׁיבָה
אָמֵן כֵּן יֵאמֶר הָאֵל :	וְשְׁלוֹם לוֹ וְרַב אַהֲבָה
יִחְיֶה לְאַבְיּוֹ וּלְאִמּוֹ	הַנִּמּוֹל בְּתוֹךְ עַמּוֹ
וְעַם כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל :	וְיִחְיֶה אֶלְהֵיו עַמּוֹ

רקע ליצירה

זהו פיוט לשמחת ברית מילה, אותה עורכס לרך הנולד ביום השמיני ללדתו. הפיוט הוא ברכה לרך הנולד שיגדל ויפרח בתורה ויצליח בכל דרכיו.

פיוט שמחה להולדת הבן וברית המילה מרפרטואר השירה של יהודי ארם צובא. השיר אהוב ומושר בפי קהילות נוספות, בלחנים שונים, והפך להיות שיר המבשר על הולדת בן. כששרים את השיר לאב הנרגש, מבינים כולם כי נולד לו בן. זהותו של מחבר השיר אינה ידועה לנו, לבד משמו – יהושע, החתום בראשי תיבות הבתים.

מבנה מוסיקלי

המשפט הראשון חוזר פעמיים .
 המשפט השני - רק פעם אחת .
 השלישי והרביעי - חוזרים פעמיים.

מבנה מוסיקלי לא סימטרי יוצר הפתעה לקראת המשפט השלישי .

הצעה לתזמור בכיתה:

Score for Voice, Flute, Glockenspiel, Bongo Drums, Saxophone, and Conga Drums.

Voice: נו - ל - חי - ב לום - ש הי - י אל - ר - יש - ב לוח - ש ו

Flute: (Melody line)

Glockenspiel: (Harmonic accompaniment)

Bongo Drums: (Rhythmic accompaniment)

Saxophone: טוב מן-סי-ב נו-ל בא בן בואי-מיו - י - ב מן-אל - גו - ה בואי-מיו - י - ב מן-אל - גו - ה

Glockenspiel: (Harmonic accompaniment)

Conga Drums: (Rhythmic accompaniment)

6. ריקוד חסידי

לא ידוע

1

Moderato
8va

4 1. 2. §

Go To Measure 1

6

10 § **Presto**

2

14 Go To Measure 10

18 §

22

26 Go To Measure 18 Fine

רקע מוסיקלי

הריקוד החסידי שייך ליהדות מזרח אירופה. שמחת הריקוד מתפרשת כמצווה ומהווה דרך חיבור עם בורא עולם. הריקוד החסידי נרקד לשם שמייס בלבד, לא לצורך בידורי אלא כמצווה. רוקדים לאורך כל השנה, בכל מצב, בחגים, ובמיוחד בל"ג בעומר במירון, בשמחת תורה, בבריתות מילה, בבר מצוות ובחתונות (שאיזו מצווה כפולה לשמח חתן וכלה).

מבנה

א א ב ב א א ג א ג א ב ב

א' - בסולם פה מזור
ב' ג' - רה מינור עם רביעית (מוגבהת)

ריקוד קצבי סימטרי עם תבניות ריתמיות שחוזרות על עצמן.
חלק ב' - מתחיל בתבנית טט ט ולעומתו חלק ג' הוא היפוך של המוטיב הריתמי ט טט.
חלק א' - דיאטוני מתחיל בקפיצה של קוורטה למעלה ואילו ב' ג' הם כרומטיים במגמת ירידה.

הצעות לדרכי עבודה

ריקוד

שני מעגלים - אחד בתוך השני:

בחלק א - צועדים הילדים במעגלים בכיוונים מנוגדים.
בחלק ב - מעגל פנימי מוחא כפים טט טט טט והמעגל החיצוני עונה ב3 רקיעות.
חלק ג' - המעגל החיצוני רוקע פעמים ומחא כפים טט ופנימי רוקע 3 רקיעות.

הצעה לתזמור בכיתה (ריקוד חסידי):

Moderato %

8va

1 A

חלילית

מטלפון

4

1.

2.

חל.

מטל.

6

B

חל.

מטל.

Go To Measure 1

10 % **Presto**

2 A

חל.

מטל.

ריקוד חתונה חסידי

Go To Measure 10

2
14

B

חל.

מטל.

18

3 A

חל.

מטל.

22

B

חל.

מטל.

26

C

חל.

מטל.

Go To Measure 18 Fine

שלמה קרליבך

שְׂמִיחָה לְאַרְצָךְ וְשִׁשּׁוֹן לְעִירְךָ

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד ה' לַעַמְךָ
תִּהְיֶה לִירֵאָיִךְ
וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ
וּפְתִיחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לְךָ

בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ

תפילה ברוה"ש וביו"כ

מבנה מוסיקלי

א'

א' - איטי מקהלה

א' - סולן

ב' - מהיר קצבי במילים " צמיחת קרן..."

ב' - חוזר בניגון בלבד

ב' - חוזר בניגון עם המקהלה

ג' - סולן ומקהלה

ד' - " וכן תן כבוד לה..." - קטע רציטטיבי אלתורי של הסולן

ב' - סולן קצבי מהיר מילים " צמיחת קרן..."

ב' - מקהלה וסולן, ניגון

ב' - מקהלה סולן, ניגון

זאת יצירה מגוונת הכוללת מצד אחד, אלמנטים של ניגון חסידי ריקודי ושמח, לעומת הבעה חזנית רציטטבית של התפילה. זאת כדי להביע צדדים שונים של השמחה.

הצעות לפעילות

1. התלמידים יאזינו ויסמנו בטקסט את הבדלי המפעם בצבעים שונים.
2. התלמידים יבחינו שקרליבך שר מלודיה פעם עם מילים ופעם ללא מילים ויביאו דוגמאות משלהם לאופני שירה כאלה.
התלמידים ישוחחו על השוני שבין שני סגנונות השירה הנ"ל.
3. התלמידים יבחרו שירים שהם אוהבים וסולנים יבצעו אותם במהירות שונה, בסגנון חזני ו/או חסידי ואחר.

הצעה לתזמור בכיתה:

[illegible]

8. שניים

שלמה ארצי

מבנה השיר

חלק א' (הוא הפזמון בשיר המקורי) בנוי ממשפט פותח ומשפט סוגר, החוזרים על עצמם בהצטברות ומרקמים שונים 4 פעמים

חלק ב' חוזר 4 פעמים בסקוונצות

מעבר - חלק א' - קודה

הצעה לפעילות

1. לאחר האזנה ליצירה לקיים שיחה עם התלמידים על התאמתה לאירוע ו/או טקס בבית הספר. לדוגמה: מסיבת בת מצווה או מסיבת סידור.

2. ריקוד

לחלק את הכיתה ל-4 קבוצות ולפקוד את הילדים למספרי 1 ומספרי 2. נקודת מוצא - ארבעה מעגלים.

בחלק א', במשפט הראשון, המעגל הראשון נכנס פנימה ובמשפט השני יוצא החוצה. בחזרה - שב המעגל הראשון ומצטרף לריקוד גם המעגל השני. בחזרה השנייה של חלק א' - מצטרף המעגל השלישי ובחזרה האחרונה - גם המעגל הרביעי.

בחלק ב', בפעם הראשונה, כל מספרי 1 עוזבים את המעגלים ומתפזרים.

בחזרה השנייה של חלק ב' מספרי 2 הולכים בעקבותיהם.

בחזרה השלישית מחברים ידיים לזוגות והולכים בפיזור.

בחזרה הרביעית עומדים בזוגות זה מול זה, נעים מצד לצד ומסתובבים.

במעבר - חוזרים לשתי שורות.

שורה אחת מנופפת לשלום והשנייה עונה לה בנפנוף.

